

Sygn. akt II UZ 11/11

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2011 r

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Roman Kuczyński

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. K.

przeciwko Zakład Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem P. K.

o wznowienie postępowania,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 maja 2011 r.,

na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 30 listopada 2010 r.,

I. oddala zażalenie,

II. przyznaje radcy prawnemu Rafałowi Z. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym od Skarbu Państwa (kasa Sądu Apelacyjnego) kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł powiększoną o podatek od towarów i usług.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2010 r. Sąd Apelacyjny, działając na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., odrzucił skargę J. K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 9 czerwca 2010 r., którym oddalono jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 20 lipca 2009 r. W skardze tej wnioskodawczyni wskazała na nierozpoznanie przez Sądy obu instancji istoty sprawy, którą była odmowa wznowienia postępowania administracyjnego i ponownego ustalenia jej uprawnień przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, co stanowi - w jej ocenie - okoliczność faktyczną w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Apelacyjny wskazał, że art. 403 § 2 k.p.c. stanowi o wykryciu nowych okoliczności faktycznych i dowodów, z którym nie może być utożsamiane nierozpoznanie przez sądy orzekające istoty sprawy. Tymczasem wśród wywodów skargi poświęconych w całości analizie przebiegu wcześniejszego postępowania pod kątem jego prawidłowości brak jest powołania się na wykrycie jakichkolwiek okoliczności faktycznych czy dowodów. Oznacza to, że mimo wskazania przez wnioskodawczynię na ustawową przesłankę wznowienia, podstawa ta faktycznie nie zaistniała.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawczyni wniosła o jego uchylenie w całości, zarzucając naruszenie art. 403 § 2 k.p.c., poprzez przyjęcie, że nierozpoznanie istoty sprawy w sprawach zakończonych wyrokami Sądów obu instancji nie stanowiło okoliczności faktycznej uzasadniającej wznowienie postępowania z przyczyny wskazanej w tym przepisie.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że skarżąca domagała się ponownego ustalenia prawa do ubezpieczenia społecznego w oparciu o art. 83a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a organ rentowy nie wydał decyzji w tym trybie. Brak właściwej decyzji wydanej w sprawie przez organ rentowy na podstawie art. 83a ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi okoliczność powodującą, że Sądy obu instancji nie rozpoznały

istoty sprawy. Nierozpoznanie istoty sprawy stanowi obiektywnie istniejącą okoliczność faktyczną uzasadniającą wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Skarżąca wskazuje na przesłankę wykrycia nowych okoliczności faktycznych, powołując się na nierozpoznanie istoty sprawy przez orzekające w sprawie Sądy. Tymczasem przez nierozpoznanie istoty sprawy rozumie się zaniechanie przez sąd zbadania materialnej podstawy dochodzonego roszczenia (tu: przedmiotu sprawy wynikającego z zakresu odwołania od decyzji organu rentowego), zaś w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 *in fine* k.p.c. jest uzależniona od łącznego zaistnienia trzech przesłanek, po pierwsze - wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych faktów, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, po drugie - możliwości ich wpływu na wynik sprawy oraz po trzecie - niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu (por. między innymi postanowienia z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PZ 8/10, LEX nr 603833; z dnia 8 czerwca 2010 r., II PZ 12/10, LEX nr 619632; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 29/10, LEX nr 707895 i powołane w nich orzeczenia). Podstawą wznowienia postępowania mogą być więc tylko takie nowe okoliczności faktyczne, które zaistniały przed rozstrzygnięciem sporu - w trakcie postępowania i przed jego zakończeniem. Wynika to z postawionego we wskazanym przepisie wymagania ich wykrycia, oznaczającego, że strona po uprawomocnieniu się wyroku uzyskała możliwość skorzystania z takiego faktu, o którym w poprzednim postępowaniu nie wiedziała i z tego względu nie mogła się na niego powołać. Inaczej mówiąc, podstawą wznowienia mogą być takie okoliczności, które zaszły przed rozstrzygnięciem sporu oraz uzasadniały przytoczony w pozwie (odwołaniu od decyzji organu rentowego) stan faktyczny. Omawiana przesłanka

wznowienia postępowania odnosi się zatem jednoznacznie do podstawy faktycznej wyroku, a nie jego podstawy prawnej. Z tych przyczyn za trafne należy uznać stanowisko Sadu Apelacyjnego, że nierozpoznanie przez sąd istoty sprawy nie stanowi uzasadniającej wznowienie postępowania okoliczności faktycznej, o której mowa w art. 403 § 2 k.p.c.

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.